

УЛУГ ОКТЯБРЬНЫ ТЫВАГА БАЙЫРЛААНЫ

Ак-Довурак

Октябрийн социалист Улуг революцийн 66 чыл оюнга турускаткан байырыг чыскаал Ак-Довурак хоорайга эрткен. Чыскаалды мотоциклеттерин колонназы ажитка. «Чалгынын ракеталары чок кылды», «Черге тайбыл херек!» дээн кыйгыртыларды лозундары олар туткан.

Өзүп орав салгалылар—хоорайн шкoлaлaрын өөреникчилер колонназы эрткен. №1 шкoлaнын башкы Социалист Күш-ажылды Мадары С. С. Тамдыл-оол, башкылар А. И. Бабылева, А. Б.С. Кужугет, партокм кезигүүчү З. С. Дукет-оол олар колонназы баштап чоралган. Шкoлaлар соондан келер үеин ажилчылары—профтехучилищени сургууларды эрткен.

ССРЭ-нин Тудат материалдарын үлгүлүүнү министрствонун болгаш тудат ажилдакчыларын профсоюз Топ Комитетинин, СЭКП обкомунун, Тыва АССР-нин Министрлер Чогулунун, профбюролунун болгаш ВЛКСМ обкомунун, СЭКП Баяны-Хемчик райкомунун, райкүсөөнүн болгаш ВЛКСМ райкомунун баштапкан. Кызыл туктарын туткан В. И. Ленин аттыг «Тыва даг-дугу» комбинаттың коллектив чыскаалды үлгү келген. «Чел планын—декабрь 1-де» деп лозун кестүүнү чоралган. Комбинат планга ажыр 6200 тонна даг-дугун чуртка бээрнү хүдээткен.

Чыскаалды мурунку олуруунда комбинаттың пехтер аразында социалист чарыштын 4 уаа тилекчил арыгдал фабрикаларын коллектив чоруп орган. Ында коммунист күш-ажылды 25 шалыпчылар бар. Мурунчылар В. Новиков, В. Куров, Д. Хертек, К. Хертек олар колонназы баштап чоралган.

Безик сортуг рудалар даг-дугу арыгдалар пехтер чылын 20 чыл оюн демдегээр. 10 айларда, коллектив планга ажыр 1434 тонна даг-дугун бүдүргөн болгаш 340 муң рубльдин нормативтиг арыг продукцияны дужааган. Чарыштың тилекчилер В. Ховалыг, З. Кужугет, А. Ондар, күш-ажылдың хоочуну К. И. Антонова чыскаалды мурунку олурууга чоралган.

Комсомолчу - аныктарын №5 элчээр байырлал бүдүргүдө 4,5 муң тонна продукцияны планга ажыр бүдүргөн. Н. Васильеваның №4 элчээр чыл планын октябрь 27-де доозуканын рапорттаган. «Күш-ажылды салгалат, чуртуну быжылдаа», «Тоюнук чуртка—ой даг-дугу!» деп лозундар ажилчы колонналарын кырынга кыскап чоралган.

Хову-Аксы

Байырлалды Хову-Аксынын чоңу күш-ажылды безик коргүзгүлөр-биле туткан. Ажилчы сууруну Гагарин аттыг кудумчуун байырлал бүдүргүдө шимчел. Кызыл туктар, транспарантылар, өңүт шарлар туткан №1, 2 ортумак шкoлaларын өөреникчилерин колонназы чыскаалды ажитка. «Ажилчы агыныш төлөпиг салгалды бис!» «Хүн кезеде хүнөп турун!» деп лозундары олар туткалап чоралган.

Байырлал мурунун социалист чарыштын тилекчилер гидрометаллургия пегини ажилчыларын аразында күш-ажылды Кызыл Тук ордонин, эллекчи В. Д. Ондар, бүдүргүлгөн мурунчылар К. Донгак, К. Туляков олар бири олурууга чоралган. Байырлал бүдүргүдө 20 хире бригадалар, пехтер чыл планын күдээткен.

Байырлыг чыскаал үенде ажилчы агыныш төлөвлөргө партиянын херэниг бердиге-ли, хүрүмезини күчү-күжү ажилчылар дээн улам кызымак ажилдагына беленил илергелээ.

Кызыл-Мажалык

Он бири беш чылдыг үшкү чылын плангы оналдаларын күдээдир дээн районун ажил-ишчилери чыл эгезинден бээр шалыпч ажилдап келген, ыччанган хүрүнге мал ажилын продукттарын садарын даалгаларын чедикчилерин күдээдир турар. Дук садарын чыл планын ажил боттаналар, эйт, сүт садарын хууза бетинде күдээдирини аргалар бар. Октябрь-нин социалист Улуг революциянын 66 чыл оюнга турускаткан районун Култура бажыныга болгаш суурну ажилчы чондарын төлөкчилерин байырыг хуралыга СЭКП райкомуну боро кезигүүнү, улусту конторь комитетини даргазы О. Б. Монгуш илеткелдиге бо дугайында чуртаалган.

Ноябрь 7-де эртенги 10 шак четпээде СЭКП райкомун болгаш райкүсөөн бажыныг чыныга район төвүнү үлгүлүү бүдүргүлгө-ринин, албан организациаларын, шкoлaларын коллективтери чыгып келген. Ажилчы чондарын чыскаал эгелзэн ону Кызыл-Мажалыктын №1, 2 шкoлaларын өөреникчилери ажитка. Оларын соондан байырлал мурунун социалист чарыштын тилекчилери—септегет-тудат уластурунун, Сельхозтехника, ыш ажил-агыл болгаш коммунал ажил-агыл черлерин коллективтери эрткен. Чыскаалды киржикчилери каас-шын кеттинген, мушорорлуг, хөгүдү эртпн турганлар.

Кызыл-Мажалыкка, совхозтар төлөргө, суурлар бүдүргүдө спортчу маргылаалар, ажилчы чондарын массалыг селгүстээшкенин болган.

Чадаана

Эртенги 10 шакта районун Култура бажыныг чыныга турускан илдер баарыга хоорайн ажилчы чон чыгып келген. Байырлыг митингини Улус депутаттары Чоң-Хемчик район Советиниң хукумунун даргазы Д. С. Куулар ажитка. Урер хөгүмү ССРЭ-нин Күрүне гимнин күдээткен. Хоорайн Ленин кудумчуун додуур чыгып келген чурттакчылар, К. Маркстың В. И. Ленин болгаш Коммунист партияны база Совет чактыг уауруучуларын чурттакчылар, лозун, плакаттарын, туктарын туттушкан өндүр-чаагай тымна айнаа.

Даразында СЭКП Чоң-Хемчик райкомунун бири секретары И. М. Сувандин Улуг Октябрьин 66 чыл оюн таарышты районун ажил-ишчилеринге байр чедирип, чүве чуртаалган. Байырлалга турускаткан ажилчы чондарын байырлыг чыскаал районун болгаш хоорайн спортчуларын дөдө-дөс, каас-шын колонназы-биле эгелзэн. Он соонда хоорайн үш шкoлaларын өөреникчилерин болгаш башкыларын көрүштүт, чараш шиметтинг колонназы шужа берген. И-ги беш чылдыг өзөк чылын үшкү кварталында социалист чарыштын тилекчилер — районда «Сельхозтехника» каттыжымчынының АТБ-нин коллектив, ыш ажил-агыл черинин, сүт заводун, чадаананың хүмүр-даш уластурун, дугаары 463 КМК-нын тудуг-жуларын шкoлaларын чыскаалга эрес-сорукут эртпн турган.

Хоорайга болгаш суурларга ол хүн ызы-бүрү спортчу маргылаалар база бот-тымыгыр артистер концерттери болган.

Туран

Октябрийн социалист Улуг революциянын 66 чыл оюнга турускаткан байырыг хурал районун Култура бажыныга ноябрь 5-те болуп эрткен.

Район төвүн ажилчы чондарын байырыг демонст-

рацияны ноябрь 7-де 10 шакта эгелзэн. Бири колонназын бажыга хоорайн ортумак шкoлaларын өөреникчилери эрткен. Он даразында колоннага Октябрь мурунун социалист чарышын бири черин алган районун амыдырал хандырылга бүдүргүлгө болгаш өскөдө бүдүргүлгөлер коллективтери, тудат организациалар дорт чыскаалык чоруп организир. Оларын тудуп алган транспарантыларында он бири беш чылдыг үшкү өзөк чылын планын оналдаларын болгаш бедикте социалист хүдээткелерин чедикчилерин күдээдир турарын дугайында сан-чуратгалар кестүүн чоралган. Районун кезе ишчилери багыт эвес дүжүт астыге. Ону көрүскөн салтунерин база мылаг транспарантыларында көрүскөн. Чыскаал сөөлүдө район төвүгө спортчу маргылаалар эгелзэн.

Каа-Хем суур

Район төвү Каа-Хем суур байырлал шимчел кирген, чыгыпкан чоң ыры-шоорлуг, каткы-хөгүдү. Эртенги 10 шак турда, Улуг Октябрьин 66 чыл оюнга турускаткан митингин СЭКП Кызыл райкомунун бири секретары К. Н. Шулугу ажитка, чыгыпкан байырлал чедирген. Даразында партиянын болгаш күш-ажылды хоочуну В. М. Сырат, мурунчы ажилчы Л. Л. Пучукта, районун комсомолчуларын болгаш ажилчыларын мурунун №2 КМК-нын бүдүргүдө техникчилерин килдинин ижесини Н. В. Плотникова чүве чуртаалганлар.

Байырлыг чыскаалда Көк-Тей ортумак шкoлaларын шкoлaлар спортчуларын база бажыныг болгаш өөреникчилерин колонназы-нын соон дэриг бүдүргүлгө мурун ажилчы коллективтерин — Көк-Тейни күш фабриказын, орук септегет-тудат эргелзелин, районун, эйт, сөөктөн даалган кылды заводтун ажил-ишчилерини колонназы эрткен. Колонналарын кырында кызыл туктар кижисэн. Олар совет кижилерин революциянын херэниг бердиге делегелге тайбын дээн туржужука беленин херечалеп турар. Чыгыпканларын туткан транспарантыларын коллективтерин күш-ажылды рапорттарын көргүзүп чоралган.

Октябрь байырлалыга уткуштур калбарган социалист чарышка киришкен, районун күш-ажылды коллективтер боттарынын мурунга салган хүдээткелерин хууза бетинде күдээткен. Оларын иштинде Көк-Тейни күш фабриказы болгаш күрүнге эл саларын талам-биле «Көк-Тей» совхоз чыл планын күдээткенер. Бо чылын таравын дүжүдү күрүнге «Тилекте» совхоз күрүнге тараа садарын планын ажил күдээткен болгаш келер чылдыг дүжүдүгү үренин бүрү уруп алган.

Байырлал бүдүргүдө болган байырыг хуралын мурунда Ала-чурттуг Улуг дэ-йининга мөчөө маалымдарын турускатканга чектерин салган. Хуралга архитектор З. Ф. Курганскага Тыва АССР-нин Дээдэ Советини Президиумунуң Хундугу бижин тымскап болгаш өскөдө мурунчыларын шалган, мактаган.

Бай-Хаак

Районун ажил-ишчилери Улуг Октябрьин байырлалын бүтү совет кижисер-биле бир дөмөй, күш-ажылды, полагаткыг бедик көдүргүлгү-күш-биле лектелген эрткенер. Октябрь революциянын 66 чыл оюнга турускаткан байырлыг хурал Бай-Хаак суурун Култура бажыныга болуп эрткен.

Ноябрь 7-ни эртени. Бай-Хаак шимчел кийр, каас-шын дериттинген колонналар туррутарын ээлепкен. Районун ажил-ишчилерин чыскаал мурунун байырыг митингин СЭКП Тамды рай-

комунун бири секретары В. Д. Куркутов ажиткаш, Улуг Октябрьин байырлалы-биле чыгыпканга байр чедирбип, ол бири беш чылдыг районун ишчилерин ажил-ишчилер дугайын чуртаалган. Дайыннын, күш-ажылды хоочуну В. М. Ивашенко, ВЛКСМ райкомунун бири секретары А. А. Поляков чыгыпканга байр чедирип, чүве чуртаалганлар.

Митинг соонда ажилчы чонун чыскаал эгелзэн. Ону Бай-Хаак шкoлaларын өөреникчилерин, башкылар коллективини колонназы ажитка. Оларын соо-биле байырлал мурунун социалист чарыштын мурунчыларын — №585 КМК-нын, райо коллективтерин болгаш өскөдө бүдүргүлгелерини колонналарын уаа-дараа эрткелзэн.

Байырлалга турускаткан спортчу оюнар районун чурттакчылыг черлеринге эрткелзэн.

Хандагайты

Байырлал бүдүргүдө районун ажил-ишчилерин төлөргө, албан организациаларга Улуг Октябрьин 66 чыл оюнга турускаткан байырлыг хурал болуп эрткелзэн. Ноябрь 5-те район төвү—Хандагайты суурга ажилчы чондарын төлөкчилери Култура бажыныга байырыг хуралга чыгып келген. Хуралды киржикчилеринге районун ажилчы ажилдакчылар концерт көргүскөн.

Суурну кудумчулар байырлал шимчел кирген, плакаттар, лозуннар, туктугаштар кудумчулугу бүдүргүдө кызыл айыпкан. Ноябрь 7-де эртенги 10 шак үенде шимчел кылдыр кеттинген улуг-биче чурттакчы чоң, районун бүдүргүлгөлерин, ажил-агылдын мурунчыларын, дайыннын, күш-ажылды хоочундарын Октябрьин социалист Улуг революциянын 66 чыл оюнга турускаткан байырлыг митингине чыгып келген. СЭКП райкомунун ийги секретары В. Д. Монгуш ажилчы чоңга байр чедирип чүве чуртаалган. Районун бүдүргүлгелерин амыдырал хандырылга бүдүргүдө эргелзэн эрткен айланын планын даалгалын эки көргүзүлгөргө күдээткен, байырлалды күш-ажылды безик-биле уткаан. Бо чылдыг үшкү кварталында бүдүргүлгө, ажил-агылдар аразында калбарган социалист чарышка ол бүдүргүлгө тилекчи болуп, СЭКП райкомунун райкүсөөнун ишчилер Кызыл тутун чаалап алган.

Байырлал хүнеринде район төвүгө спортчу оюнар, ызы-бүрү маргылаалар ноябрь 6-7 хүнеринде болгалаан.

Тээли

Эртенги 10 шакта суур-кут төл шимчел Улуг Октябрьин 66 чыл оюнга турускаткан митингини улус депутаттары Бай-Тайга район Советиниң хукумунун даргазы С. С. Баймисоол ажитка. СЭКП райкомунун бири секретары Д. С. Даныш-оол ажил-ишчилерге байр чедирип, чүве чуртаалган.

Байырлал колонналарын бажында мотоциклеттер, чагаттергежир болгаш спортчулар колонназын соондан Тээли сес чыл болгаш ортумак шкoлaларын өөреникчилери комсомолчулар, пионерлер болгаш октябраттар холдарында чүзүп-бүрү өңүт шарлар, тайбын, байрал, күш-ажыл, Октябрь дугайында лозундор болгаш алкактар туткап ир-шоорлуг эрткенер. Оларын соондан үшкү кварталда районун бүдүргүлгө аразында социалист чарыштын тилекчилери №741 КМК-нын тудугчулары болгаш оон-дөдө ажилчы организациаларын коллективтерини демниг эрткелзэн.

Ол күн спортчу шилеринге полейболга, боддөдө база шимдырага спортчу маргылаалар болгалаан.

Районун Култура бажыныга бот-тымыгыр коллек-

тивтерин каттышкан концерт, амыдыралга кезеде база ол шимаш Бай-Тад, Кызыл-Дат, Шуй, Найырлал суурларга эрткелзэн.

Сарыг-Сеп

Байырлалдын күш-ажылчы чедикчилер-биле уткууру бисте эки чапчыл апарган. Каз-Хеминиң ажил-ишчилери Улуг Октябрьиниң 66 чыл оюн күш-ажылчы бедиктеринг уткуу алганар. Байырлалды бүдүргүдө район төвүгө Култура бажыныга байырлалды уткаан хурал болган. Хуралды СЭКП Каз-Хем райкомунун бири секретары Д. А. Бакулин ажитка. Октябрьин социалист Улуг революциянын 66 чыл оюну дугайында илеткелди райкүсөөнун даргазын орадакчызы А. Н. Казаков кылган. Хурал соонда байырлалдыг концерт болган.

Октябрь байырлалыга турускаткан хуралдар болгаш концерттер районун суурларга эрткелзэн. Байырлалды хүнүндө Сарыг-Сеп суурга ажилчы чондарын чыскаал эрткен. Чыскаалды колонналарын бажыга септегет-тудат уластуру, амыдырал хандырылга комбинаты, ыш ажил-агылды, №958 КМК коллективтери чоралган. Олар октябрь мурунун социалист чарышын тилекчилер болганар.

Байырлал хүнүндө Сарыг-Сепке чыскаалган ажилчы чондарын төлөкчилеринге партия райкомунун бири секретары В. А. Бакулин байр чедирип чүве чуртаалган. Октябрь байырлалы райога организастыг бедик демнеге эрткен.

Шагаан-Арыг

Байырлал бүдүргүдө-ле район төвү Шагаан-Арыг хоорайн кудумчуларын лозуннар, плакаттар, кызыл туктугаштар-биле шимчелкен.

Эртенги 10 шак четпээ-де арынырында өөрүшкү чынаан, каткы-хөгүдү, байырлал шимчел кеттинген улуг, биче шагаан-арыгчалар чыскаалдык, кезек-кезе-биле хоорай төвүгө чыгып келгенер. Оларын аразыга келер үеин коммунизм тургудуучулары—шкoлaлар, дайыннын, күш-ажылды хоочундары-даа арын.

Колонналарын бажыга ортумак шкoлaларын өөреникчилери болгаш башкылары, профтехучилищени сургууларын, Тайбын, Ленин, партия, Октябрь дугайында ыраарын демниг, сергек күдээдир чоралган. Оларын соондан култура, албан черлериниң ажилдакчылары, спортчулар, районун улус өөредилге килдиниң ажилдакчылары, бо чылдыг үшкү кварталында транспорт болгаш харылзаа бүдүргүлгө-риниң аразында социалист чарышка тилекчи болган Кызыл туктуг Шагаан-Арыг АТБ-ниниң база райога мурунчы бүдүргүлгөлерин бирзэн үлгүлүү комбинатын, амыдырал хандырылга бүдүргүдө эргелзелин болгаш оон-дөдө өскө коллективтер «Делегелге тайбын», «Октябрьга алдар», «Күш-ажылга алдар» болгаш оон-дөдө өскө лозундарын туткулап эрткелзэн.

Байырлал хүнеринде районун Култура бажыныга база кезе суурларга ыштаналга кезеэлери, спортчу маргылаалар организастыг эрткелзэн.

Эрзин

Октябрийн социалист Улуг революциянын 66 чыл оюнга турускаткан суурун ажилчы чондарын төлөкчилерин хурал Култура бажыныга болуп эрткен. СЭКП райкомунун ийги секретары К. А. Мон анаа илеткел кылган. Районун ажил-ишчилери Октябрь байырлалын күш-ажылчы чедикчилеринг уткаанын демдегелзэн.

Дүүн район төвүгө ажилчы чондарын чыскаал болган. Эртенги 10 шак четпээде байырлал шимчел кийр кеттинген, холдарында К. Маркстың, Ф. Энгельстың, В. И. Ленинниң, Коммунист партиянын болгаш Совет чактыг уауруучуларын портреттерин, лозуннар, тран-

спарантылар, туктар дуткан омак-хөгүдүг кижилер коллективтер аайы-биле чыгып келген. СЭКП райкомунун бири секретары А. Ч. Монгуш чыскаалды киржикчилеринге байыр чедирип, чүве чуртаалган. Чыскаал эгелзэн, ону Эркин ортумак шкoлaларын өөреникчилери баштап алгаш келген. Оон соондан көжүп чоругуру механизастаттыган колонназын, септегет-тудат уластурун, районун херекчилер инитилелин ажил-ишчилери болгаш өскөдөдө коллективтер эрткен. Байырлал хүнүндө спортчу маргылаалар район төвүгө болгаш совхозтарга болган.

Суг-Аксы

Районун ажилчы чондарын Улуг Октябрьин 66 чыл оюнга турускаткан байырыг хурал ноябрь 6-да район төвүгө Култура бажыныга болуп эрткен.

Ноябрь 7-ни эртени. 10 шак. Районун ажилчы чондарын Октябрь революциянын 66 чылдыг чыскаалы СЭКП райкомунун бажыныг чыныга стадоунга эгелзэн. Байырлал шимчел кийр дериттинген колонналар туррутарында чыскаалдык болган. Байырлал чыскаал эгелзэр бетинде, СЭКП Сүт-Хөл райкомунун бири секретары Г. С. М. Иргит өсөп, Улуг Октябрьин байырлалы-биле чыгыпканга байыр чедирип, чүве чуртаалган. Даразында «Сүт-Хөл» совхозтун Кара-Чыраа салбырын саанчызы Е. Ондар, өөреникчи Ч. Оолукбай олар совхозтун ишчилериниң шкoлaларын башкылар, өөреникчилер, коллективтерин байырлалды кандыг күш-ажылчы бедиктеринг уткуу турарын дугайын чуртаалганар.

Ажилчы чондарын байырлал чыскаалын күш-культуруларын колонназы ажитка. Оларын соон дэриг кызыл туктарды, лозуннарды, өн-баалыг чектеринг, шкoлaларын, башкылар коллективтерини колонназы эрткен. Даразында байырлал мурунун социалист чарышын мурунчылар — ыш ажил-агылдын, «Сүт-Хөл» совхозтун Кара-Чыраа салбырын ишчилерин, райо коллективтерини колонналарын тустушта эрткелзэн.

Байырлал чыскаалын соонда спортчу оюнар болган.

Самагалдай

Район төвүн бүдүргүдө, албан база өөредилге черлериниң бажыныг, кудумчулар, топ шөл, стадоон байырлал бүдүргүдө кезе-чараш, кызыл-айрак кылдыр шиметтинген. Улуг Октябрьин 66 чыл оюнга турускаткан Самагалдай-ны чурттакчыларын байырыг хурал ноябрь 6-да районун Култура бажыныга болуп эрткен. Анаа илеткелди СЭКП райкомунун ийги секретары С. С. Ондар кылган. Байырлыг хуралдар совхозтар төлөргө база болгалаан. Ажилчы-чоннар бот-тымыгыр артистер концерттери баралгалаан.

Ноябрь 7. Эртенги 10 шак. Ажилчы-чондарын хей кижир кижиктиг митингизин улус депутаттары Тес-Хем-район Советиниң хукумунун даргазын орадакчызы С. И. Ооржак ажиткаш, СЭКП райкомунун бири секретары С. С. Кууларга сес берген. Ол митингин киржикчилеринге оларын мурунун бүтү ажил-ишчилеринге байр чедирген.

Даразында суурун топ кудумчууна ажилчы чондарын байырыг чыскаал эгелзэн. Каас-шын кеттинген шкoлaларын колонназын соон дэриг Самагалдайда дугаары 1070 КМК-нын коллектив чыскаалган. Колонназы бүдүргүлгө мурунчы ажилчыны Ч. Д. Норба баштап. Оларын соондан районда «Сельхозтехника», «Сельхозхимия» каттыжымчыларынын, сүт ажил-агылдын эргелзелин,

ыш ажил-агыл чериниң дээш. Ол хүн байырлалга турускаткан ызы-бүрү спортчу маргылааларын чурттакчылар со-курган көргөн

